

Na internet beze stop

Steganos Internet Anonym 7 – zvýšte si úroveň svého soukromí

(CD)

KAREL ŠREDL

Vítejte po měsíci u dalšího dílu Rychlokurzu. Tentokrát se zaměříme na problematiku bezpečnosti a soukromí při surfování po internetu. Hned zpočátku je potřeba říci, že něco takového jako naprostá anonymita a soukromí na internetu neexistuje. Ať už děláte cokoli, posíláte e-mail, telefonujete přes internet, prohlídíte webovou stránku, vždy po vás zůstávají stopy na routerech, serverech, u vašeho poskytovatele připojení atd. Avšak pokud nepoužíváte žádnou ochranu (osobní firewall, antispymware, antivir...), ani žádné prostředky pro zvýšení úrovně soukromí (anonymizéry), je to jako byste se procházeli nazí po náměstí s peněženkou v otevřeném batohu na zádech a na krku měli ceduli se svojí adresou. Ačkoli neexistuje absolutní bezpečí ani soukromí, rozhodně se vyplatí opatrnost a je nutné používat nástroje, které mohou úroveň bezpečnosti a soukromí zvýšit. Jeden takový si dnes představíme.

Instalace

Spustíte instalační soubor, vyberte jazyk a dále už jen provádějte standardní kroky: [Next>], souhlas s licencí (I accept the terms.), [Next>] a další [Next>] a nakonec [Install] a [Finish]. Tedy nic překvapivého či objektivního. Po instalaci se v nabídce Start > Programy objeví nová složka Steganos Internet Anonym 7.

Registrace

Navštivte stránku www.steganos.com/magazine/pcworld/sia7/. Zde už na vás čeká malý formulář, kde prozradíte své jméno, příjmení a oslovení, e-mailovou adresu, PSČ a zemi. Důležité a nutné je správně vyplnit e-mailovou adresu, protože na ní dostanete registrační klíč. V mém případě přišel obratem. Registrační číslo zadejte na požadované místo a *voilà*, program je připraven...

Obecný úvod

Než se pustíme do popisu programu, povězte mi, jak to vůbec je se soukromím při prohlížení internetových stránek a proč je vlastně dobré své soukromí chránit. Pokaždé, když navštívíte nějakou stránku, dozví se o vás webový server následující informace:

- **IP adresu a doménové jméno:** podle těch lze dále zjistit např. stát, vašeho poskytovatele připojení k internetu...

- **Jaký používáte internetový prohlížeč:** každý prohlížeč má svá slabá bezpečnostní místa a právě tuto informaci lze zneužít např. k cílenému útoku na slabinu zrovna toho vašeho prohlížeče.

- **Jaký máte operační systém:** zde platí stejná pravidla jako v předchozím případě. Opět je tato informace zneužitelná k útoku (obzvlášť pokud server zná i vaši IP adresu).

- **Předchozí navštívenou webovou stránku:** no řekněte, co je komu do toho, kde jsem před chvílí surfoval!

- **Další informace:** např. nastavení rozlišení monitoru.

Na internetu můžete najít mnoho takzvaných anonymizérů – tedy vlastně proxy serverů, které dokáží skrýt vaši identitu při prohlížení webových stránek. Proxy server je počítač, jenž funguje jako prostředník při komunikaci s webovým serverem. Za normálních okolností probíhá komunikace mezi prohlížečem a webovým serverem tak, že prohlížeč řekne serveru něco v tomto smyslu: *Ahoj, dej mi stránku <start/index.html>, jež se nachází na tvém serveru. A tady máš na oplátku informace o mě (IP adresu...) a přidám k tomu ještě cookies pro tvou doménu, uložené od minula. Webový server na oplátku vrátí požadovanou stránku.*

Pokud probíhá komunikace přes proxy server, tak to vypadá jinak. Váš prohlížeč řekne proxy serveru, co by rád (řekne mu vlastně totéž, co by normálně řekl webovému serveru). Proxy se podívá, co vlastně chcete, připojí se k požadovanému webovému serveru a řekne si o stránku. Až jí dostane, předá jí vám. Řeknete si, jaký je v tom rozdíl? Jen se do vaší komunikace plete někdo další. Ovšem rozdíl je překvapivě velký. Cílový webový server se totiž dozví pouze informace o proxy serveru a vlastně vůbec neví, že o data žádá někdo třetí. Na tomto principu pracují anonymizéry – vstoupí do vaší komunikace, odstraní z ní veškeré údaje o vás, zeptají se za vás webových serverů a odpověď vám pak předají.

Výhodou je zvýšení úrovně soukromí (samozřejmě je nutné, aby anonymizační server neukládal údaje o komunikaci, která přes něj probíhá). Nevýhodou je pak poněkud pomalejší komunikace. Současně je třeba upozornit na jisté bezpečnostní riziko – jelikož vše probíhá přes prostředníka, má tento „man in the middle“ přístup k přenášeným datům. Rozhodně bych tedy byl velmi opatrný při kombinaci proxy serveru a např. ovládání bankovního účtu.

Nakonec ještě něco, co jsem měl říci již na začátku – žádný program nezachrání člověka před vlastní hloupostí. Takže buďte při surfování obezřetní a nikde nevyplňujte čísla svých kreditních karet a účtů. Pro dialogová okna, u nichž nevíte, co znamenají, existuje jen jediné správné „řešení“, a tím je tlačítko [Storno], [Ne] nebo [Zavít]. Neinstalujte z internetu nic, o čem s nepsnou jistotou nevíte, že je zcela bezpečné. Po-

kud někde uvedete svou e-mailovou adresu, pak počítejte s tím, že kromě očekávaného e-mailu vám může začít chodit i stovka e-mailů nevyžádaných. Zvažte tedy, zda to za to stojí.

Steganos pomocník

Co tedy vlastně nabízí Steganos Internet Anonym 7? Jednak precizní a přitom jednoduchou práci s anonymizačními proxy servery. Zapnete aplikaci, aktivujete ji kliknutím na položku *Activate*, a to je veškerá vaše práce. Vše ostatní obstará Steganos sám. Přesměruje komunikaci prohlížeče na vybraný anonymizační proxy server, a tím skryje webovým serverům vaši identitu. Navíc každou vteřinu tento anonymizační proxy server změní. Jednou se tedy tváříte, jako že jste z Ameriky, a za vteřinu už jste z Ruska (nebojte, za další vteřinu už zase budete z Ruska venku, třeba v Austrálii). Navíc v průběhu práce sleduje rychlost komunikace se servery a podle výsledků měření práci s anonymizačními proxy servery optimalizuje. Čím déle anonymně brouzdáte, tím rychlejší a plynulejší komunikace bude (program vybere jen ty nejrychlejší servery). K hromadnému testování všech dostupných anonymizačních serverů přimějte Steganos tlačítkem Check Servers.

A drobné upozornění – pokud chcete využít služeb Steganos Internet Anonymu, doporučuji jej spouštět ještě před spuštěním prohlížeče. Občas se může stát, že pokud spustíte Anonym až v průběhu surfování, můžete mít s přístupem na internet problémy.

Další služby Steganosu

Jak ještě jinak může Steganos přispět ke zvýšení úrovně vašeho internetového soukromí? Klikněte na volbu Comfort & Security a v následujícím okně najdete volby pro zablokování dalších důležitých zdrojů úniku informací. Zde je jejich přehled:

- **Browser Identification (Identifikace vašeho browseru):** jak už jsme řekli, údaje o vašem prohlížeči mohou být snadno zneužitelné (hlavně pokud používáte nezáplatovaný Internet Explorer). Zaškrtnutím této volby odesílání zmíněné informace zablokujete. Pokud se navíc budete chtít tvářit jako úplně jiný browser, stačí kliknout na odkaz *Detail* a do pole vyplnit např. „TüdleNüdle“. Takový prohlížeč zaručeně nikdy nikde nevidějí!

- **Cookies** jsou textové informace, které váš prohlížeč připojí k dotazům na stránku. Pro daný webový server slouží hlavně jako zdroj informací o tom, zda jste stránku někdy navštívili, co jste zde nastavili a kdo vlastně jste. Řada stránek bez cookies nefunguje, takže buďte s jejich vypnutím

opatrní. Avšak nic vám nebrání je v případě potřeby zase zapnout.

- **ActiveX objects:** s objekty ActiveX je to něco jiného. Vzhledem k tomu, že jsou to malé spustitelné programy, které dokáží opravdu leccos, mohou být také velice nebezpečné. Rozhodně je doporučuji vypnout.

- **Referrer:** prohlížeč s každým dotazem odesílá mimo jiné také informaci o naposledy navštívené stránce, tedy stránce, ze které právě přecházíte. Tato informace může být zneužita ve dvou rovinách. Za prvé v sociální (co je komu do toho, na které stránce jsem zrovna byl) a technické (v URL předchozí stránky mohou být citlivé informace, jako např. vaše ID). Na druhou stranu některé servery Referrer ověřují (i když je pravda, že

se od této varianty pro její nespolehlivost ustupuje). Talže suma sumárum – spíše zaškrtnout.

- **Scripts:** neboli spustitelné skripty, obvykle v jazyce JavaScript nebo VisualBasic. Vzhledem k tomu, že se jedná o spustitelný kód, je nebezpečí velké (i když zdaleka ne tak velké jako u komponent ActiveX). Mnoho interaktivních stránek však JavaScript vyžaduje a bez něj nefungují správně.

- **PopUp Window (vyskakovací okénka):** jsou poměrně běžným a značně nepříjemným naševarem. Jen výjimečně je v těchto oknech něco zajímavého či důležitého. Ovšem někdy se může stát, že zablokováním vyskakovacích oken zablokujete i funkci webové aplikace (např. webový e-mail někdy otevírá pro vytvoření nového e-mailu pop-up okno). Takže doporučuji mít tuto volbu aktivovanou a vypnout ji jen v případě nutnosti.

- **Close Window:** některé skripty mohou být navázány na událost „zavření okna“. Některé otravné stránky takto bojují proti svému zavření. Pořád dokola zavírate okno prohlížeče, a to se vám opět otevře. Volba *Close Window* tomuto nešvaru učiní přítrž. Rozhodně doporučuji.

- **Mouse function:** skriptem na webové stránce můžete také pozměnit či zablokovat některé funkce spojené s myší (např. kontextové menu dostupné přes pravé tlačítko myši). Něco takového bychom neměli dopustit, a proto tuto volbu zaškrtněme.

- **Background sound:** zablokování možnosti přehrávat na stránce muziku. Někdy totiž může být více než otravná.

Oblíbené (Favorites)

Další poměrně šikovnou vlastností Steganos Internet Anonymu 7 je úložiště vašich oblíbených URL adres (dostupné přes Private Favorites). Kromě „běžných“ oblíbených odkazů, uložených pod položkou *Favorites (not protected)*, jež jsou svázány s oblíbenými odkazy Internet Exploreru, totiž umožňuje ukládat bookmarky šifrované pod heslem. Heslo si nastavíte při prvním přístupu k šifrovaným odkazům *Private favorites (encrypted)*. Jako perličku uvedu, že při zadávání hesla ho Steganos porovná se seznamem hesel, náchylných na prolomení metodou „slovníkový útok“. Při zadání „hloupého“ hesla, jako je např. slovo „heslo“, uvidíte hlášku *Dictionary test failed*, což znamená, že byste se nad bezpečností svých hesel měli rozhodně zamyslet.

Závěr

Soukromí je věc vzácná a je potřeba ho chránit jako oko v hlavě (nakolik je tento slovní obrat pravdivý, jsem pochopil nedávno, když mě můj dvouletý syn škrábl do oka). Každá věc, která nám pomůže chránit soukromí, je krok správným směrem. Mezi výbavou každého počítače připojeného k internetu nesmí chybět osobní firewall, antivir, odstraňovač spywaru, dobrý e-mailový klient a bezpečný webový browser. Dnes si do seznamu můžete připsat další položku – Steganos Internet Anonym 7.

